

AKADEMINĖS ETIKOS KODEKSAS

I SKYRIUS BENDROJI DALIS

1. Alytaus kolegijos akademinės etikos kodeksas (toliau – Etikos kodeksas) parengtas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu, Mokslo ir studijų institucijų akademinės etikos kodeksų rengimo, priėmimo ir įgyvendinimo rekomendacijomis, patvirtintomis Akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus 2020 m. rugpjūčio 25 d. įsakymu Nr. V-38, kolegijos statutu.

2. Alytaus kolegijos (toliau – Kolegijos) akademinės etikos kodekse (toliau – Etikos kodeksas) įvardijami Etikos kodekso tikslai, funkcijos, akademinės etikos principai, pedagoginės veiklos etika, etiško akademinio elgesio normos, akademinės etikos principus pažeidžiančios formos, Etikos kodekso priėmimo ir keitimo, laikymosi priežiūros nuostatos.

3. Etikos kodeksas susieja mokslo ir studijų veiklas su tiesiogiai ar netiesiogiai jas reglamentuojančiais teisės aktais (Lygių galimybių įstatymu, Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymu, Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymu, Korupcijos prevencijos įstatymu, Administracinių nusižengimų kodeksu ir pan.).

4. Etikos kodeksas įtvirtina pagrindines etiško dalykinio (akademinio) elgesio nuostatas, kurių tiesiogiai nereglamentuoja darbo sutartys bei kiti Kolegijos veiklą reglamentuojantys dokumentai.

5. Kolegijos akademinė bendruomenė naudojasi akademinė laisve ir vadovaujasi Etikos kodeksu, kurį tvirtina Akademinė taryba.

6. Etikos kodeksas taikomas visiems Kolegijos akademinės bendruomenės nariams vienodai.

7. Etikos kodekso normų nesilaikymas traktuojamas kaip Kolegijos veiklos neatitiktis, apie ją informuojamas Kokybės užtikrinimo skyrius.

II SKYRIUS SU AKADEMINE ETIKA SUSIJUSIOS SĄVOKOS

8. Etikos kodekse vartojamos sąvokos:

8.1. **Akademinė bendruomenė** – Kolegijos studentai, klausytojai, pasirinkę studijuoti atskirus studijų programų dalykus, dėstytojai, mokslo darbuotojai, kiti tyrėjai, kiti darbuotojai, dalyvaujantys su studijomis ir mokslu susijusiose veiklose.

8.2. **Akademinė etika** – visuotinai akademinės bendruomenės pripažintos ir įtvirtintos Kodekse akademinės vertybės, užtikrinančios mokslo ir studijų proceso skaidrumą, akademinės bendruomenės narių akademinį sąžiningumą, tarpusavio pasitikėjimą, pagarbą, lygybę, teisingumą, nediskriminavimą, atsakingumą, tausų išteklių vartojimą, akademinę laisvę, mokslo ir studijų darbų vertinimo nešališkumą ir intelektualinės nuosavybės apsaugą.

8.3. **Akademinės etikos pažeidimas** – veiksmai ar bandymas atlikti veiksmus, kurie sukelia / sukuria nesąžiningą ir / ar nepelnytą pranašumą sau ar bet kuriam kitam akademinės bendruomenės nariui, arba sukuria nepagrįstai nepalankias aplinkybes bet kuriam kitam asmeniui.

8.4. **Akademinės etikos komisija** (toliau – etikos komisija) – Alytaus kolegijos sudaryta kolegiali institucija, vykdanči akademinės etikos kodekso priežiūrą.

8.5. **Socialiai atsakingas elgesys** – Kolegijos ir jos akademinės bendruomenės nario sąmoningas, etikos principais grįstas brandus elgesys ją supančioje – išorinėje ir vidinėje – aplinkoje.

8.6. **Suinteresuotosios šalys** – asmenys, savo veikla ar veiksmais darantys ar galintys daryti tiesioginį ir / ar netiesioginį poveikį Kolegijai.

9. Kitos sąvokos, vartojamos šiame Etikos kodekse, yra suprantamos kaip Lietuvos Respublikos Mokslo ir studijų įstatyme ir kituose teisės aktuose įtvirtintos sąvokos.

III SKYRIUS ETIKOS TIKSLAI IR FUNKCIJOS

10. Etikos kodekso tikslai:

10.1. nustatyti etiško akademinio elgesio normas;

10.2. skatinti įtvirtinti vieningai suprantamą akademinės etikos principų turinį visiems akademinės bendruomenės nariams.

11. Etikos kodekso funkcijos:

11.1. ginti akademinės bendruomenės narių poreikius ir interesus, suderinti organizacinę elgseną su visuomenės vertybėmis ir akademinės etikos principais;

11.2. būti pagrindine akademinės etikos užtikrinimo priemone Kolegijoje;

11.3. padėti akademinės bendruomenės nariams suvokti savo socialinę atsakomybę;

11.4. skatinti Kolegijos akademinę bendruomenę dorai ir efektyviai atlikti savo funkcijas;

11.5. padėti pasiekti aukštą akademinio sąmoningumo ir socialinės atsakomybės lygį;

11.6. įtvirtinti skatinamąsias priemones už akademinės etikos principų puoselėjimą, viešinimą, sklaidą, laikymosi skatinimą ir drausminamąsias priemones už Etikos kodekso nuostatų pažeidimą.

IV SKYRIUS AKADEMINĖS ETIKOS PRINCIPAI

12. Akademinės etikos principai:

12.1. **Atsakomybė.** Akademinės bendruomenės nariai, skatindami vienas kitą būti atsakingais už savo veiksmus, turi ne tik patys laikytis etiško elgesio reikalavimų mokslinių tyrimų, studijų, dėstymo bei kitų akademinė veiklų (pvz., administravimo veiklos) srityse, bet ir reikalauti tiek asmeninės, tiek bendros atsakomybės iš kitų akademinės bendruomenės narių.

12.2. **Lygiateisiškumas.** Akademinės bendruomenės nariai yra lygūs prieš nacionalinius teisės aktus, Kolegijos patvirtintus teisės aktus, taip pat prieš Kolegijos vadovus, t. y. draudžiama iš esmės tokius pat faktus savavališkai vertinti skirtingai. Tai nereiškia, kad yra uždraustas skirtingų sąlygų taikymas ar tapačių santykių skirtingas reglamentavimas, tačiau jis galimas tik esant objektyvioms ir pagrįstoms priežastims.

12.3. **Pagarba.** Akademinės bendruomenės nariai, skatindami pagarbą tarpusavio santykiuose, sau ir kitiems, taip pat mokslinei veiklai, studijoms, su studijomis susijusiai veiklai ir kitoms veikloms (pvz., administracinė veikla), privalo pripažinti ir gerbti žmogaus teises, išsakytas idėjas, pasiūlymus, pagrįstą kritiką, autorių teises ir pan.

12.4. **Pasitikėjimas.** Akademinės bendruomenės nariai, įgyvendindami savo teises ir pareigas, puoselėja pasitikėjimo kultūrą, kurioje skatinama laisvai keistis idėjomis ir sudaryti sąlygas visiems išnaudoti savo potencialą.

12.5. **Sąžiningumas.** Akademinės bendruomenės nariai, skatindami tiesos, žinių, mokslo ir lygybės siekimą, privalo reikalauti visapusiško sąžiningumo mokydamiesi, dėstydami, tyrinėdami ir atlikdami savo funkcijas kitose akademinėse veiklose (pvz., administravimo funkcijas).

12.6. **Teisingumas.** Akademinės bendruomenės nariai, siekdami teisingumo įgyvendinimo ir kurdami akademinės bendruomenės narių tarpusavio ryšius, turi kurti objektyvius ir vienodus institucinius reikalavimus, praktiką ir procedūras, taip pat užtikrinti jų tinkamą įgyvendinimą.

13. Akademinės etikos principams netaikoma hierarchija.

14. Nurodytais akademinės etikos principais akademinės bendruomenės nariai privalo vadovautis visuose akademinuose santykiuose, susijusiuose su moksline veikla, studijomis, su studijomis susijusia veikla ir kitomis akademinėmis veikloms (pvz., administracinė veikla), tiek su kitais akademinės bendruomenės nariais, tiek su kitais asmenimis, su kuriais sieja su studijomis ir / ar moksline veikla susiję santykiai (pvz., užsakomieji tyrimai, užsakomieji mokymai, praktika ir pan.).

V SKYRIUS

ETIŠKO AKADEMINIO ELGESIO NORMOS IR AKADEMINĖS ETIKOS PRINCIPUS PAŽEIDŽIANČIOS ELGESIO FORMOS

PIRMASIS SKIRSNIS

ETIŠKO AKADEMINIO ELGESIO NORMOS

15. Priklausymas akademinėi bendruomenei įpareigoja paisyti bendrųjų Kolegijos interesų ir pagal galimybes prisidėti prie studijų ir mokslo taikomųjų tyrimų tikslų įgyvendinimo. Todėl etikos požiūriu akademinės bendruomenės nariai privalo:

15.1. aktyviai laikytis akademinio sąžiningumo standartų ir atviros prieigos principų studijų procese ir mokslo taikomojoje veikloje;

15.2. inicijuojant ir / ar vykdant projektus, siejamus su Kolegijos vardu, siekti, kad jų rezultatai tarnautų bendriems Kolegijos interesams ir būtų viešai prieinami;

15.3. pranešti etikos komisijai apie atvejus, kurie gali būti susiję su korupcija ar mėginimu daryti neteisėtą poveikį Kolegijos bendruomenės nariui;

15.4. teikti turimą informaciją etikos komisijai ir / ar Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriui, nagrinėjant galimus akademinės etikos ir / ar procedūrų pažeidimus.

16. Akademinės bendruomenės nariams už akademinės etikos principų puoselėjimą, viešinimą, sklaidą, laikymosi skatinimą gali būti teikiamos padėkos, apdovanojimai ir pan.

ANTRASIS SKIRSNIS

BENDROSIOS AKADEMINĖS ETIKOS PRINCIPUS PAŽEIDŽIANČIOS ELGESIO FORMOS

17. Akademinę etiką pažeidžiančios elgesio formos pasižymi veiksmais ar bandymu atlikti veiksmus, kurie sukelia / sukuria nesąžiningą ir / ar nepelnytą pranašumą sau ar bet kuriam kitam akademinės bendruomenės nariui, arba sukuria nepagrįstai nepalankias aplinkybes bet kuriam kitam asmeniui.

18. Šiurkščiausiomis akademinės etikos principus pažeidžiančiomis elgesio formomis laikomi fabrikavimas, falsifikavimas ir plagiatas (tarptautinis trumpinys – FFP).

19. Etikos kodeksas nenumato visų neetiško elgesio atvejų, todėl etikos komisija, nagrinėdama konkrečius pranešimus dėl nederamo elgesio Etikos kodekso nenumatytais atvejais, sprendžia, ar konkretus poelgis suderinamas su akademinės etikos principų laikymusi.

20. Akademinės etikos atsakomybės principas pažeidžiamas, kai:

20.1. nesilaikoma etiško elgesio reikalavimų mokslinių tyrimų, studijų, dėstymo bei kitų akademinų veiklų srityse, nereikalaujama tiek asmeninės, tiek bendros atsakomybės iš kitų akademinės bendruomenės narių;

20.2. materialiniai, žmogiškieji bei finansiniai Kolegijos ištekliai naudojami politinei veiklai, privačiam verslui ar asmeninių poreikių tenkinimui;

20.3. piktnaudžiaujama Kolegijos ištekliais vykdant projektus;

20.4. niokojama Kolegijos nuosavybė.

21. Akademinės etikos lygiateisiškumo principas pažeidžiamas, kai:

21.1. akademinės bendruomenės nariai diskriminuojami kalba, veiksmais ar akademinio vertinimu, taip pat tokio diskriminavimo toleravimas;

21.2. rekomenduojant suteikti garbės ar kitą vardą, apdovanojimą ar kolegos veiklos pripažinimą kitomis formomis remiamasi asmeniniu, verslo ar politiniu santykiu, o ne dalykišku pateikto darbo vertinimu bei profesinėmis pretendento savybėmis.

22. Akademinės etikos pagarbos ir pasitikėjimo principai pažeidžiami, kai:

22.1. kyla nepakantumas kitai akademinės bendruomenės narių nuomonei bei argumentuotai kritikai;

22.2. ignoruojamos arba kitaip ribojamos akademinės bendruomenės narių teisės išsakyti ir ginti savo nuomonę priimant sprendimus, reikšmingus Kolegijos akademinėi bendruomenei, jos padaliniams ar pačiam asmeniškai;

22.3. ignoruojamos arba kitaip ribojamos teisės atsakyti į kritiką ar kaltinimus;

22.4. akademinės bendruomenės narys kitų narių akivaizdoje menkina nedalyvaujančio kolegos pedagoginės ir / ar mokslinės veiklos gebėjimus, teorines pažiūras ir asmenines savybes;

22.5. akademinės bendruomenės nario vardas žeminamas sistemingai (nuosekliai, planingai) pažeidžiant Kolegijos vidaus tvarkos dokumentais nustatytą tvarką.

23. Akademinės etikos sąžiningumo principas pažeidžiamas, kai:

23.1. Nesilaikoma visapusiško sąžiningumo studijuojant, dėstant, tyrinėjant ir atliekant savo funkcijas kitose akademinėse veiklose;

23.2. profesinė konkurencija tarp kolegų įgyja nesąžiningas formas, dalyvaujama neteisėtuose, negarbinguose (gėdinguose ir kitu būdu nedoruose) sandoriuose, nuslepia akademinės bendruomenės nariams skirta informacija, skatinami ir / ar keliami konfliktai, intrigos.

24. Akademinės etikos teisingumo principas pažeidžiamas, kai:

24.1. akademinės bendruomenės narys žeminamas naudojantis savo viršenybe;

24.2. daromas psichologinis spaudimas akademinės bendruomenės nariui siekiant asmeninio įvertinimo arba norint nuslėpti nesąžiningus akademinis veiksmus;

24.3. pavišinama ar viešai aptarinėjama konfidenciali informacija apie akademinės bendruomenės narius (pavyzdžiui, darbo užmokestis, karjeros ketinimai, sveikatos būklė, asmeniniai reikalai ir pan., išskyrus atvejus, kai pagal nustatytą Kolegijos tvarką asmuo pretenduoja eiti pareigas ir jo akademinio, karjeros pasiekimų, patirties, profesinių ir asmens savybių aptarimas yra būtinas dėl tinkamumo pareigoms eiti vertinimo);

24.4. dalyvaujama mokslo taikomuosiuose tyrimuose ar bandymuose, susijusiuose su žala žmogui, gamtai, visuomenei ar kultūrai.

TREČIASIS SKIRSNIS PEDAGOGINĖS VEIKLOS ETIKA IR AKADEMINĖS ETIKOS PRINCIPUS PAŽEIDŽIANČIOS FORMOS

25. Kiekvienas dėstytojas / tyrėjas, su kuriuo sudaroma darbo sutartis, pasirašo Dėstytojo / tyrėjo sąžiningumo deklaraciją (žr. 1 priedą), kuri galioja visą darbo sutarties galiojimo laikotarpį.

26. Studento (klausytojo) žinių, gebėjimų bei įgūdžių vertinimas turi remtis akademinės etikos principais, suderintais su dėstomo dalyko tikslais:

26.1. dėstytojas privalo principingai reaguoti ir pranešti Akademinės etikos komisijai apie studentų (klausytojų) nesąžiningumo atvejus, tokius kaip plagijavimas, nusirašinėjimas, duomenų falsifikavimas, fabrikavimas, egzaminų ar įskaitų rezultatų klastojimas, naudojimas pašaline pagalba egzamino ar kito vertinimo metu, svetimo rašto darbo pateikimas kaip savo, uždarbiavimas rengiant rašto darbus kitiems studentams (klausytojams), rašto darbo pirkimas ir jo pateikimas akademinės bendruomenės nario vertinimui, to paties įvertinto rašto darbo pateikimas atsiskaitant už kitą kursą ir pan.;

26.2. dėstytojas privalo mažinti galimybes pasireikšti studentų (klausytojų) akademiniam nesąžiningumui atsiskaitymų metu;

26.3. dėstytojas neturi reikalauti asmens duomenų iš studento (klausytojo) ar dėstytojo grupinėse diskusijose, išskyrus Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme numatytais atvejais;

26.4. dėstytojas privalo saugoti studento (klausytojo) asmens duomenis Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme nustatyta tvarka;

26.5. dėstytojas privalo vengti studento (klausytojo) žinių įvertinimus sieti su studento (klausytojo) dalyvavimu (nedalyvavimu) dėstytojui priimtinoje (nepriimtinoje) politinėje ar visuomeninėje veikloje;

26.6. dėstytojas privalo vertinimo metu sudaryti tinkamas sąlygas studentams (klausytojams), turintiems specialiųjų poreikių (pavyzdžiui, regėjimo, klausos, judėjimo ir kitą negalią), kad jie galėtų atlikti užduotis.

27. Pasitikėjimo atmosferai kenkia konfidencialios informacijos apie studentą (klausytoją) paviešinimas. Akademinės etikos pasitikėjimo ir teisingumo principai pažeidžiami, kai:

27.1. atskleidžiama informacija tretiesiems asmenims apie studento (klausytojo) akademinis įvertinimus ar nuobaudas, išskyrus, esant studento (klausytojo) rašytiniam sutikimui ar teisiniui pagrindui dėl numatomos žalos kitiems asmenims;

27.2. aptarinėjami įvairūs studento (klausytojo) pasiekimai, išskyrus tais atvejais, kai vertinamos studentų apeliacijos, aptariami egzaminų ar įskaitų rezultatai ir kiti akademiniai klausimai, kurių objektyvus sprendimas akivaizdžiai pateisina jų aptarimą;

27.3. naudojama privataus pobūdžio informacija mokymo ar mokslinio tyrimo tikslais, išskyrus, gavus studento (klausytojo) rašytinį sutikimą;

27.4. pastabos apie studento (klausytojo) rašto darbą, nepateiktą viešam gynimui, atskleidžiamos tretiesiems asmenims.

28. Dėstytojo santykis su studentais (klausytojais) grindžiamas akademinės etikos atsakomybės, lygiateisiškumo, sąžiningumo principais. Susisaistymas neakademinio pobūdžio įsipareigojimais gali sukelti interesų konfliktą, todėl dviprasmiški santykiai su studentais (klausytojais) vengtini. Šiuos principus pažeidžia:

28.1. studento (klausytojo) ar dėstytojo siekimas užmegzti neakademinis santykius atitinkamai su dėstytoju ar studentu (klausytoju), kai sieja dėstomas dalykas, vadovavimas tiriamajam darbui ar kitoks tiesioginis akademinis santykis, siekiant gauti akademinės ir / ar asmeninės naudos;

28.2. dėstytojo vaidmens prisiėmimas šeimos nario, artimo draugo (turint tiesioginių, glaudžių ryšių, santykių), verslo partnerio atžvilgiu (egzaminavimas, vadovavimas rašto darbams ir pan.) tais atvejais, kai esama galimybės išvengti tokio vaidmens;

28.3. tiesiogiai ir netiesiogiai (per kitus asmenis) dovanų, neakademinio arba akademinio pobūdžio paslaugų, tiesiogiai nesusijusių su studijuojamais dalykais, reikalavimas ir / ar priėmimas iš akademinės bendruomenės narių.

KETVIRTASIS SKIRSNIS AKADEMINĖS ETIKOS PRINCIPUS PAŽEIDŽIANČIOS FORMOS MOKSLO TAIKOMOJOJE VEIKLOJE

29. Siekiant užtikrinti akademinio sąžiningumo mokslo taikomojoje veikloje laikymąsi pasirašoma Dėstytojo / tyrėjo sąžiningumo deklaracija (žr. Kodekso 25 punktą ir 1 priedą).

30. Mokslo taikomoji veikla turi būti grindžiama sąžiningu tyrimu ir tiesos siekimu, o tyrėjo elgesys – moralumu ir socialiai atsakingu elgesiu. Mokslinis tyrimas neturi daryti žalos visuomenei ir aplinkai. Pripažindami tiesą ir pažinimą aukščiausiu mokslo taikomosios veiklos siekiu, tikėdamiesi pasitikėjimo ir teisingo savo pasiekimų įvertinimo, akademinės bendruomenės nariai, vykdamys mokslo taikomąją veiklą, įsipareigoja vadovautis akademinės etikos sąžiningumo principu. Akademinės etikos sąžiningumo principą mokslo taikomojoje veikloje pažeidžia:

30.1. Padirbinėjimas, klastojimas arba manipuliavimas (pavyzdžiui, nesamų duomenų sukūrimas, esamų duomenų koregavimas siekiant pagerinti ar pabloginti rezultatus). Būdingi padirbinėjimo, klastojimo arba manipuliavimo atvejai:

30.1.1. padirbti parašai, pažymos, ataskaitų duomenys ar rezultatai ir kiti dokumentai (pavyzdžiui, akademinų užduočių (laboratorinių, kursinių ir kitų darbų) duomenys ar rezultatai);

30.1.2. nurodytas nesamas šaltinis, klaidingas šaltinio puslapis, tinklalapio lankymo data arba kitas šaltinio aprašo duomuo;

30.1.3. gautų duomenų, prieštaraujančių tyrimo hipotezei ir / ar klausimams, ir / ar tyrimo išvadų nutylėjimas;

30.1.4. sąmoningas klaidinančios informacijos apie empirinio tyrimo metodiką pateikimas;

30.1.5. nepagrįstas (nepelnytas) bendraautorystės primetimas studentams (klausytojams), kolegoms, pavaldiniams ar vadovams;

30.1.6. mokslo taikomojoje veikloje talkinusių asmenų intelektualinio ir / ar finansinio įnašo nepagrįstas neigimas arba nutylėjimas.

30.2. Empirinio tyrimo duomenų, kompiuterių programų, empirinės medžiagos pavyzdžių, rankraščio vagystė arba sąmoningas sugadinimas.

30.3. Plagijavimas, t. y. idėjų, duomenų ar tekstų nusavinimas nenurodant jų autoriaus, t. y. svetimų idėjų pateikimas kaip savų. Būdingi plagijavimo atvejai:

30.3.1. pateiktas svetimas tekstas be citavimo ženklų – kabučių arba kito pobūdžio išskyrimo iš viso teksto (pavyzdžiui, atskira pastraipa, kursyvu);

30.3.2. perpasakojant arba cituojant svetimą idėją, iliustracinę medžiagą ar duomenis nenurodytas tikslus šaltinis.

30.4. Nekorektiškas, tendencingas kolegos darbo kritikavimas ir sąmoningas menkinimas dėl asmeninės antipatijos, konkurencijos, politinių ar kitų su vertinamo mokslinio darbo profesionalumu nesusijusių motyvų.

30.5. Pagalba kitam atliekant akademinis veiksmus, pažeidžiančius akademinio sąžiningumo principą.

30.6. Akademinis kyšininkavimas, t. y. atlygio už akademinės paslaugas siūlymas arba davimas (asmeninis arba grupinis).

PENKTASIS SKIRSNIS

STUDENTŲ (KLAUSYTOJŲ) AKADEMINĖS ETIKOS PRINCIPUS PAŽEIDŽIANČIOS ELGESIO FORMOS

31. Kiekvienas studentas (klausytojas), įstojęs į Kolegiją, pasirašo Studento (klausytojo) sąžiningumo deklaraciją (žr. 2 priedą), kuri galioja visą studijų sutarties galiojimo laikotarpį.

32. Studentai (klausytojai) įsipareigoja naudoti Kolegijos infrastruktūrą (mokslinę ir kompiuterinę įrangą, biblioteką ir kitus išteklius) atsakingai, tausiai ir pagal paskirtį.

33. Kolegijos studentai (klausytojai) studijų procese vadovaujasi akademinės etikos sąžiningumo principu. Akademinės etikos sąžiningumo principą studijų procese pažeidžia:

33.1. nusirašinėjimas arba leidimas kitam nusirašyti;

33.2. nepranešimas apie pastebėtus akademinės bendruomenės narių akademinio nesąžiningumo atvejus;

33.3. pasakinėjimas, ruošinukų naudojimas, elektroninių ar virtualiojo ryšio priemonių, kitų technologijų naudojimas, siekiant nepelnyto vertinimo rezultato, egzaminatoriaus nurodymų dėl vertinimo tvarkos nepaisymas;

33.4. plagijavimas, t. y. svetimo rašto darbo pateikimas kaip savo;

33.5. pasinaudojimas kito asmens darbu ar jo rezultatais atsiskaitymo metu;

33.6. to paties rašto darbo pateikimas atsiskaitant už kitą dalyką;

33.7. studento (klausytojo) atsiskaitymas už save pasitelkiant kitą asmenį ar atsiskaitymas už kitą asmenį ir kt.

VI SKYRIUS AKADEMINĖS ETIKOS KODEKSO PRIĖMIMAS IR KEITIMAS

34. Etikos kodeksas yra visų akademinės bendruomenės narių susitarimas, kuriame nustatomos visų akademinės bendruomenės narių etiško elgesio normos ir jas pažeidžiančios formos, todėl jo priėmimo ir keitimo procesas įgyvendinamas skaidriai bei atvirai, t. y. į Etikos kodekso papildymų ir pataisų aptarimą įtraukiama kuo didesnė akademinės bendruomenės dalis.

35. Etikos kodekso papildymų ir pataisų projektas pristatomas Akademeinei bendruomenei viešai ir / ar elektroninėmis ryšio priemonėmis (priklausomai nuo prieinamumo ar esamos situacijos). Rengiant projektą atsižvelgiama į akademinės bendruomenės išsakytas pastabas.

36. Etikos komisija (plačiau žr. VII skyrių) inicijuoja Kodekso papildymus ar pataisus ir teikia juos aprobuoti Kolegijos direktorato posėdyje bei svarstyti ir tvirtinti Kolegijos akademeinei tarybai.

37. Etikos kodeksas keičiamas pasikeitus nacionaliniams teisės aktams, Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos rekomendacijoms, tarptautinei praktikai bei kilus papildymų ir pataisų poreikiui.

38. Akademinės bendruomenės nariai supažindinami su Etikos kodekso papildymais ir pataisomis elektroniniu būdu.

39. Etikos kodeksas skelbiamas viešai.

VII SKYRIUS AKADEMINĖS ETIKOS KODEKSO LAIKYMOSI PRIEŽIŪRA

40. Etikos kodekso priežiūrą vykdo etikos komisija, vadovaudamasi Etikos kodekso nuostatomis.

41. Etikos komisija sudaroma laikotarpiui iki trejų metų Kolegijos direktoriaus įsakymu.

42. Etikos komisija yra nuolat veikianti institucija, sudaryta iš akademinės bendruomenės grupių (dėstytojų, studentų, kitų su mokslo ir studijų veikla susijusių darbuotojų) ir iš socialinių partnerių atstovų septynių teiktų narių:

42.1. etikos komisiją sudaro 7 nariai. Komisiją renka Akademinė taryba iš fakultetų tarybų ir direktoriaus pasiūlytų kandidatų. Vieną narį deleguoja Studentų atstovybė. Komisijos darbui vadovauja visų Komisijos narių balsų dauguma išrinktas pirmininkas. Komisijos nariais negali būti administracijos darbuotojai.

42.2. Kiekviena akademinės bendruomenės grupė, skirdama atstovus į etikos komisiją, atsižvelgia į skiriamo asmens nepriekaištingą reputaciją akademinės etikos srityje, turimą kompetenciją rengiant dokumentus ir patirtį priimančias sprendimus.

43. Etikos komisijos nariai eina pareigas ne ilgiau kaip dvi kadencijas iš eilės. Etikos komisija dirba vadovaudamasi jos veiklą reglamentuojančiu teisės aktu – Kolegijos akademinės etikos komisijos veiklos nuostatais.

44. Etikos komisijos nariui išėjus iš darbo / baigus studijas ar dėl kitų priežasčių negalint eiti savo pareigų, skiriamas naujas etikos komisijos narys vadovaujantis šio Etikos kodekso 42.1. papunkčiu.

45. Etikos komisija turi teisę kreiptis į ekspertus (juos taip pat kviesti į posėdžius), konsultuotis, organizuoti akademeinei bendruomenei šviečiamojo pobūdžio renginius, susijusius su akademinės etikos principų taikymu ir laikymusi, ir pan., rekomenduoti akademinės etikos užtikrinimo priemones Kolegijoje.

46. Etikos komisija priima ir svarsto pranešimus ar informaciją apie galimus akademinės etikos pažeidimus.

47. Susidūrus su atveju, nepriskirtinu etikos komisijos kompetencijai, turima informacija apie galimą pažeidimą perduodama Kolegijos direktoriui.

48. Etikos komisijos posėdžiai šaukiami gavus pranešimą ar informaciją apie galimus akademinės etikos ir/ar procedūrų pažeidimus, atliekant tyrimus pagal gautus skundus / prašymus ir savo iniciatyva ar siekiant inicijuoti Etikos kodekso papildymus ar pataisas.

49. Etikos komisija bent vieną kartą per semestrą šaukia posėdžius bendram Etikos kodekso laikymosi aptarimui, priemonių, skatinančių laikytis Etikos kodekso, kūrimui, Etikos kodekso atnaujinimui, skatinamųjų ir drausminamųjų priemonių veiksmingumo aptarimui ir pan.

50. Etikos komisijos posėdžius šaukia ir jiems vadovauja etikos komisijos pirmininkas. Jeigu gautas pranešimas ar informacija susijusi su etikos komisijos pirmininku, posėdį šaukia ir jam vadovauja vyriausias amžiumi iš likusių etikos komisijos narių.

51. Etikos komisijos sprendimai yra teisėti, jei posėdyje dalyvauja ne mažiau 2/3 etikos komisijos narių. Etikos komisijos sprendimai priimami paprasta balsų dauguma. Jei balsai pasiskirsto po lygiai, lemiamas yra etikos komisijos pirmininko balsas.

52. Etikos komisija pranešimo ar informacijos apie galimus akademinės etikos pažeidimus, išskyrus 30.1, 30.3 papunkčiuose nustatytus pažeidimus, nenagrinėja, jeigu nuo galimų akademinės etikos pažeidimų padarymo ar paaiškėjimo dienos iki pranešimo ar informacijos gavimo dienos yra praėję daugiau kaip vieni kalendoriniai metai. Etikos komisija nenagrinėja ir pranešimų ar informacijos apie galimus procedūrų pažeidimus Kolegijoje. Apie sprendimą nenagrinėti pranešimo ar informacijos ir pranešimo ar informacijos perdavimą Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriui etikos komisija raštu asmeniui praneša ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo pranešimo ar informacijos gavimo dienos.

53. Pranešimai dėl galimų etikos pažeidimų pateikiami raštu Kanceliarijos skyriui. Priimami svarstyti tik motyvuoti pranešimai.

54. Anoniminių skundų, pranešimų etikos komisija nenagrinėja.

55. Pagrindas pradėti nagrinėjimą dėl galimo akademinės etikos pažeidimo:

55.1. asmens (pareiškėjo) rašytinis pranešimas su nurodytais faktais ir juos pagrindžiančiais dokumentais.

55.2. kai etikos komisijai tampa žinoma informacija apie galimai padarytą etikos pažeidimą.

56. Etikos komisija privalo išnagrinėti gautą pranešimą ar informaciją, priimti sprendimą ir raštu (pasirašytu etikos komisijos pirmininko) atsakyti pareiškėjui ar suinteresuotam asmeniui ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo pranešimo ar informacijos gavimo dienos. Etikos komisija pranešimo ar informacijos išnagrinėjimo terminą gali pratęsti motyvuotu sprendimu.

57. Akademinės bendruomenės narys, dėl kurio gautas pranešimas ar informacija, yra informuojamas apie pranešimo turinį ir pateikia raštu paaiškinimus per 5 darbo dienas nuo informavimo dienos. Privaloma užtikrinti asmens duomenų apsaugą ir pranešėjų apsaugą. Esant akademinės bendruomenės narių, dėl kurių gautas pranešimas ar informacija, prašymui, gali būti pateikiama susipažinti su asmens duomenų subjektu susijusi esama medžiaga ir, jeigu reikia, ji nuasmeninama, nustačius kito asmens duomenų buvimą. Etikos komisija turi teisę priimti sprendimą, jeigu akademinės bendruomenės narys, dėl kurio gautas pranešimas ar informacija, atsisako pateikti arba nepateikia paaiškinimų per nustatytą laiką.

58. Akademinės bendruomenės narys, dėl kurio gautas pranešimas ar informacija, turi teisę dalyvauti etikos komisijos posėdyje, kuriame svarstomas su juo susijęs pranešimas ar informacija.

59. Etikos komisijos priimtas sprendimas turi būti išsamus, o išvados – pagrįstos: nurodytas asmuo (-ys), kurio (-ių) konkretūs veiksmai pažeidė atitinkamą Etikos kodekso nuostatą, kokios aplinkybės lėmė pažeidimo sunkumą ir kt., sprendimas / išvados neturi apsiriboti bendro pobūdžio pažeidimo (ne) konstatavimu.

60. Akademinės etikos kodekse nustatytos drausminamosios priemonės už akademinės etikos pažeidimus diferencijuojamos ir nustatomos pagal pažeidimo sunkumą numatytą Kolegijos teisės aktuose. Drausminamoji priemonė gali būti:

60.1. asmeninis įspėjimas (viešai neatskleidžiant informacijos apie etikos pažeidimą);

60.2. rekomendacija imtis priemonių, kad būtų pašalinti akademinės etikos ir / ar procedūrų pažeidimai ir jų priežastys;

60.3. viešas įspėjimas (viešai atskleidžiant nuasmenintą informaciją apie etikos pažeidimą);

60.4. drausminė nuobauda numatyta Lietuvos Respublikos įstatymuose arba studijų tvarką Kolegijoje reglamentuojančiuose dokumentuose.

61. Etikos komisija, išnagrinėjusi pranešimą ar informaciją ir nustačiusi akademinės etikos pažeidimą, atsižvelgdama į pažeidimo sunkumą, priima sprendimą:

61.1. Raštu įspėti akademinės bendruomenės narį ir paskelbti nuasmenintą informaciją apie etikos komisijos sprendimą paskelbti Kolegijos interneto svetainėje.

61.2. Rekomenduoti Kolegijos direktoriui paskirti drausminamąją priemonę, numatytą Kolegijos teisės aktuose.

62. Kolegijos metų veiklos ataskaitoje viešinami etikos komisijos nagrinėti atvejai (su nuasmenintais duomenimis) ir jų nutarimai.

63. Esant tarpinstituciniam (Mokslo ir studijų institucijų (toliau – MSI) lygmuo) akademinės etikos pažeidimui (FFP) bendroje publikacijoje, monografijoje, mokslo studijoje ir kt., akademinės etikos pažeidimo atvejai, kai nagrinėjamu atveju suinteresuotosios šalys / pažeidimą padarę asmenys yra iš kelių skirtingų MSI, sudaromas jungtinis komitetas, kuris nagrinėja galimus tarpinstitucinius akademinės etikos pažeidimus kartu nepažeisdamas aukštųjų mokyklų autonomijos.

VIII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

64. Etikos kodeksas keičiamas ir papildomas Akademinės tarybos nutarimu.

65. Keičiant Etikos kodeksą, atsižvelgti į tarptautinę patirtį, susijusią su akademinės etikos klausimų reglamentavimu, akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu ir akademinės etikos pažeidimų nustatymu.

66. Etikos kodeksas turėtų būti nuolat atnaujinamas.

67. Kiekvienas Kolegijos bendruomenės narys, partneriai, su kuriais pasirašyta bendradarbiavimo sutartis, privalo savo veikloje vadovautis šiuo Akademinės etikos kodeksu.

68. Etikos Kodeksas viešinamas Kolegijos interneto svetainėje lietuvių ir anglų kalbomis, kuriomis organizuojama akademinė veikla.
